

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1-50 korona, egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Ryiltér sora 40 fillér

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban szdmitatnak meg.

Gazdasági kérdések.

Majd ha elhallgatnak az agyuk, majd ha a milliók keserves zokogását, szazezrek halálhörgését feváltja a diadalujjongás, a diadalmas népek, a diadalmas béke ujjongása, ha majd a harctéren küzdő milliók leteszik a fegyvert és fölveszik a szerszámot; ha lekerül róluk a véres, poros egyenruha és fölvaltja a munkaszubony; ha a vér és könny áradatát a verejtéknek termő patakjai váltják föl: vajjon mi lesz akkor?

Ez most a legnagyobb kérdés, amely felénk mered, ez a legerheesebb probléma most, amikor a világháborúnak tizenhetedik hónapjában tart. Ez az, ami most minden gondolkozó és érző ember elméjét foglalkoztatja. Nincs más, a miről elmélkedhetnénk ezen a haborus vörös, karácsonyon, immár a másodikon és — remeljük és adja Isten — hogy az utolsón.

A karácsony csöndjében, a mikor talán egy néma megegyezés, a lelkeknek öntudatlan összecserdülése folytán a harctereken is pihennek a gyilkoló szerszámok, elmélkedni akarunk ezen a nagy, mélyes és kínos Problémán: mi lesz akkor, ha majd újra kezdjük a békés idők hétköznapi munkáját.

Most, a mikor valamely áldott optimizmus, inkább érzésünkben, mint tudatunkban gyökeredző reménykedés, sürgősnek mondatja velünk ezt a problémát, a legtöbbben zavartan állnak a kérdés nagysága és sokfélesége előtt. Amennyire igaz, hogy a világtörténelem még nem produkál akkora méretű háborút, mint a mostani, éppen annyira igaz az is, hogy a mostani, világháboru konkvencziáinak lemérése minden téren határos a lehetetlenséggel. A háboru elején senki sem láthatta, hova fognak fejlődni a dolgok háboru végéig és még kevésbé sejtette valaki, hogy olyan gigászi méretű elváltozások is lehetségesek, a milyenek a valóságban bekövetkeztek. Minden számítás halomra dőlt, minden valószínűség semmisnek bizonyult és a lehetetlenségek egész sora valósággá vált. Ilyen előzmények után a háboru második eszten dejenek második felében alig mer valaki vállalkozni arra, hogy prognózist csináljon arról, a mi a háboru után fog bekövetkezni és pedig akár politikai, akár gazdasági, akár szociális terén. És mégis kell számíthatnunk, mégis kell fontolgatnunk, mégis kell készülődünk, noha le kell számolnunk azzal az eshetőséggel, hogy minden számításunk, minden fontolgatásunk, minden készülődésünk halomra dől. És valamint a négy évtizedes háborus készülődés után készületlenek voltunk a háborura, nem lehetetlen, hogy készületlenek leszünk, minden alapos készülődés dazára, a békére is. És mégis kutatnunk kell a feleletet azokra a nagy kérdőjelekre, a melyek a háborura következő idők problémái képében intenek felénk.

A gazdasági problémák között természetesen az egyes államoknak egymásközt való elhelyezkedése a legfontosabb. Ez az oka annak, hogy az eljövendő béke valamennyi problémája között elsősorban a középeurópai szövetséges államok egymáshoz való gazdasági viszonyának kérdése foglalkoztatja az elméket legregebben és legintenzívebben. Ennek a kérdésnek immár egész irodalma van, nemzetközi összejövetelek egész sorozatán kíséreltek már meg a kérdés tisztázását. És ennek dacára meglehetősen tájékozatlanul áll vele szemben a legközvetlenebbül érdekeltek közvéleménye. A szövetséges Németországgal való vámuio kérdése, mint lehetőség, befejezte már magát a köztudatba, nálunk is

és a közvélemény egy része már kezd vele megbarátkozni.

A Németországgal való szorosabb kapcsolatok kérdésénél nem kevésbé fontos Ausztriához való viszonyunk újabb megállapítása. A mint tudva van, az ipar és kereskedelem érdekképviseletei is beható tanácskozások tárgyává tették ezt az életbevágó fontosságú kérdést.

A háboru által fölvetett és a háboru után gyökeresen újra megoldandó kérdések között elsőrendű fontosságúak az adókérdések is. A világháboru fölforgatott mindent és csak természetesen, hogy az adórendszereket sem hagyhatta érintetlenül. Áll ez nemcsak a kusza, részint régen elavult, részint felemás módon reformált magyar adórendszerre, hanem a haladottabb európai államok adórendszereire is.

Le kell számolnunk azzal bizonyossággal, hogy a háboru áldozatai közé kerül mostani adórendszerünk is és ez az áldozat talán az, a melyet legkevésbé sajnálunk, ennek romjain fogunk legkevésbé keseregni.

Nem a háboru szülte, de a háboru növelte szinte mérhetetlenül és legyőzhetetlenül nagygyá a drágaság kérdését. Ezzel az óriással való birkozásunk nem ér véget a háboruval. Olyan kérdés ez, a melynek alapos tárgyalására az eddig lefolyt sok meddő vita után nem árt a jövőben jobban felkészülnünk.

És itt lesznek a részletkérdések változatos és szinte véget nem érő sorozatban. Az ipari demobilizáció után az ipainak új mobilizációja. A hadsereg szükségleteinek további rendszeres ellátása. Ha valahol, ezen a téren vannak a háborunak igazán megszívelendő és a jövőben okvetlenül értékesítendő tanulságai, kapcsolatban ezzel a közszálatásoknak, a középítkezéseknek a háboru után roppant szélesre táguló perspektívája.

És a háboruban elpusztult kisipari műhelyek restaurálása, a mely hasonlíthatatlanul fontosabb az elpusztult kárpáti falvak felépítésénél és a háboruból hazatérő kisiparosokkal együtt a háboruból hazatérő munkások új elhelyezkedésének rendszerbe foglalásának megoldása.

Mindezek után sorra kerülnek majd a közgazdaságnak, különösen az iparnak a háboru pillanatában félretett, azóta részben feledésbe merült, de részben a háboru alatt még égetőbbeknek bizonyult kérdései: kisipari szövetkezetek ügye, a munkásbiztosítási bajok orvoslása, ezzel együtt a szociális biztosítás egyéb ágainak kiépítése, többek között a biztosításnak az önálló iparosokra való kiterjesztése és még egész sora a fontos és fontosabb részletproblémáknak.

Asszonyokról—asszonyoknak.

A világháboru eseményei korában ligyelemreméltó az a tény, hogy például Szerbiának Montenegrónak sőt Belgiumnak még az asszonynepe is ra volt kényszerítve arra, hogy a lövészárokbéli faradságos munkát és szenvedést megossza a férfakkal. Nem mint vöröskeresztes hölgyek jutottak el az asszonyok a tűzvonalon, hanem azért mert a férfiak eltoгыtak. Segíteni kellett tehát a harcoló katonáknak torlaszok emelésében, védőművek építésében, kocsiknak, agyuknak a sártengeren való keresztüljuttatásában, nehéz őrszolgálatban. Hogy ez mit jelent a nő fizikuma vagy pedig társadalmi elhelyezkedése szempontjából, azt még a legedzettebb feminista sem tudja elképzelni. Csakis az, aki a szenvedéseket végig elte. Csakis az tudja mérlegelni s megalkotni azt az íteletet, hogy az asszonyoknak mégis csak jobb ugy — ha nem

is valami rózsás — mint ahogy minálunk, vagy Németországban van.

Mi egyenesen fel akartuk szabadítani az asszonyainkat a háboru szenvedéseitől. Se az asszony, se a gyerek, — a jövő generáció — ne tudja azt, hogy most háboru van. Ezt akarja elérni meg az államhatalom is s ezért bevételeinek igen tekintélyes részét hadisegély formájában juttatja el az asszonyokhoz és a gyermekekhez. Ezen faradozik a társadalom is, mert hiszen tudjuk nagyon jól, hogy a mely országból az asszonyokat is kipusztította a végzet, ha leigázták, azt többé a régi formájában feltámasztani nem lehet.

Mindebből világosan következik az, hogy a mi asszonyainknak valamennyire hálásaknak kell lenniök. A háboruban óreájuk csak a kikerülhetetlen munka vár. Egyébként maradtak a régi viszonyok között éppen ezért simulniok kellene az adott helyzethez és tartózkodniok kell minden olyan dolgoktól, ami a nemzetnek amugy is túlságosan igénybe vett erőit fogyasztja.

Itt van a többek között a ruházkozás kérdése. Sokan panaszkodnak és jajdulnak fel, hogy a fényűzés nemhogy alábbhagyott volna, hanem inkább megnövekedett. E réven pedig ezek és ezek vándorolnak ki az ellenséges külföldre. Nemcsak a jobb módúak pénze vándorol drága ruhákra, hanem még a hadisegélyek nagyrésze is igazán megbecsülni való és jelentős tehát az a mozgalom, a mely a közelmúltban indult meg s a mely hadat üzent a fényűző ruházkozásnak. Minden asszonymak meg kellene jegyezni azt az aranyigazságot, hogy a ruha nem teszi szebbé, legfeljebb fölűnőbbé azt, a ki magára veszi. Az igazi szépség, a legegyszerűbb ruhában is kitűnik. Ez a véleménye minden férfinak s aki ellenkező véleményen van, az csupán a női nem alacsonyabb szellemi nivóját akarja beigazolni. Holott nyilvánvaló, hogy a női nem értelmi színvonala semmivel sem alacsonyabb mint a férfiaké. Erre az értelmi színvonatra appellálunk amikor arra kérjük asszonyainkat, hogy a ruházkozásban legyenek takarékosak és egyszerűek. Ezt kívánja a mai szomorú helyzet és az ország anyagi érdeke.

Hírek a háboruról.

Bethincourt elfoglalása. A Maas nyugati partján Bethincourt és az attól délnyugatra ép oly erősen kiépített Alsace és Loerue nevű támaszpontokat elváltuk a francia harcvonalától. Az ellenség gyors visszavonulással igyekezett a veszélyből menekülni, de a szilézianak útját állták, úgy hogy a franciák itt súlyos véres veszteségeiken kívül sebesületlen foglyokban 14 tisztet és kerékszámban 700 főnyi legénységet, továbbá 2 ágyut és 13 gépfegyvert vesztek.

A németek újabb sikerei a francia fronton. A Forges pataktól délre Haucourt és Bethincourt között általunk elfoglalt francia állások ellen intézett ellen-támadások az ellenségre nézve veszteségteljesen összeomlottak. A sebesületlen foglyok száma itt 25 tisztról és 549 főnyi legénységről 36 tisztre és 1231 főnyi legénységre, a szakmány 2 ágyura és 22 géppuskára emelkedett. A Bois de Corbeauxtól délre további erődházaknak elfoglalása alkalmával hétfőn éjjel 232 foglyot és egy géppuskát szállítottunk be. Az ellenségnek Chattancourt irányából intézett ellen-támadásai a keleti partról indított határos oldalozó támadásokban meghiúsultak. A Maas jobboldalán az ellenség hiába kísérelte meg, hogy a Cote de Poivre délnyugati szélén elvesztett területet visszazerezze. Douaumont oródtól délnyugatra az ellenség kénytelen volt további védelmi műveket átengedni, amelyekből néhány tucat foglyot és néhány géppuskát hoztunk vissza.

Res a verduni allando eroditeseken. Bázeli táv-irat jelenti, hogy a Douaumont és Hardoumont

között levő francia erődtések elestével a verduni állandó erődtések első vonalában az első rés támadt, amely három kilométernyi kiterjedésű.

Beke-gyüleséket tartanak az olasz szocialisták. Az olasz kormány a szocialista pártnak megengedte, hogy május 1-én egész Olaszországban beke-gyüleséket tarthassanak. Egyedül Rómában több mint 30 gyülest fognak tartani.

Magyar-osztrák sikerek az olasz fronton. A magyar-osztrák csapatok a Stilsit hegynél sikeres támadás után mely fronton elfoglalták az olaszok állásait. A magyar-osztrák csapatoknak úgy az Isonzó, mint a deltiólii hárévonalon támadásaik sikeresen haladnak előre.

A törökök fonyes grózelme. Április 9-én reggel az ellenség másfél óra hosszat tartó tüzérségi előkészítés után a Tigris partjáról egész haderejével támadást intézett Felahie mellett állásaink ellen. A harc hat óra hosszat tartott. Kezdetben sikerült az ellenségnek óriási veszteségük árán lovászárkaink egy részébe behatolni, de vitez csapataink szuronyával az ellenségre vetették magukat, s így azokat, akik állásainkba behatoltak, valamint a segítségükre érkezettek, visszakergették arkaiba. A esata napján este lovászárkaink egy részében és azok előtt több mint 3000 halott ellenséget számláltunk meg. A foglyok beszélik, hogy az ellenséges csapatok közül a harc során a legsúlyosabb veszteséget a 13 angol hadosztály szenvedte, amely kizárólag angolokból állott és amely annakidején a Dardanelláknál harcolt, legutóbb pedig az Irak frontra került.

Visszavert olasz támadás. A harc vonal egyes szakaszain az élénkebb ágyúharc tovább tart. Rivánál az ellenség, amely egyes előretolt árkokban és egy védőfalnál Speronetól délre megvetette a lábát, ezen állásokból ismét elúztuk. Az olasz támadást ezzel teljesen visszavertük.

Nagy harcok Szalonikinnél. A görög bolgar határon a német-bolgar és francia csapatok között megkezdődött utkozetek hevessége fokozódott. Egyes pontokon már nagyobb kötelékek állanak harcban, amelyek görög területen folynak. Athénban azt hiszik, hogy a szalonikii döntő utkozetek megkezdődtek.

A Zeppelinek óriási tüzbombái. Londonban nagy nyugtalanságot okoz a Daily Mail jelentése, hogy a Zeppelineket óriási tüzbombákkal szerelték fel, amelyeknek pusztítása rettenetes s amelyek olyan súlyosak, hogy egy-egy Zeppelin csak két darabot vihet magával. Londonban erősen tartja magát az a hír, hogy a Zeppelin-támadások azért maradtak el, mert Vilmos császár kívánta, hogy várjanak a támadások kivételével.

Anglia megkezdte Hollandia blokádját. A holland partoknak és kikötőknek szigorított blokád alá helyezését az angol flotta szombaton délelőn 12 órakor kezdte meg.

Belgium biztosítása. A Daily Mail értesülése szerint Anglia, Franciaország és Oroszország együttesen biztosították Belgium gyarmatait és birtokait. Erről a napokban egyezményt írtak alá.

A pápa bekeközvetítése. A „Kölnische Volkszeitung” írja: A pápa megfontolás tárgyává teszi, hogy diplomáciai úton bizonyos kérdéseket vessen fel Bethmann Hollweg Asquit beszédei kapcsán, amelyekben sok egyező pont van: így alkalmas kiindulás volna található béketárgyalások megkezdésére.

Franciák harcolnak az olasz fronton. Csapataink tegnap a Formae állásban történt előrenyomulást alkalmával abban a meglepetésben részesültek, hogy az ellenséges oldalról francia beszédet és éneket hallottak folzugni. A magyar-osztrák csapatok igen örülnének, ha a franciák is megismerkednének a hős tiroli védőkkel.

150000 ember a franciák verduni vesztesége. 25 négyzetkilométernyi területnyereséggel a németek kezére 35000 francia hadifogoly jutott. A Midi francia lap megállapítása szerint a franciák a hadifoglyokon kívül halottakban és sebesültekben 35000 embert veszítettek. Ugyanezen forrás szerint ma már a franciák összes verduni vesztesége 150000 emberre tehető.

Városi ügyek.

1549/916.

Hirdetmény.

Felhívom, hogy mindazok, akik a háboru alatt haszonhajtó foglalkozást kezdettek, illetve azt az nek és ezen foglalkozás után adóval meg megróva nem lettek foglalkozásokat, ideértve az alkalmoszeru foglalkozást és üzletek közvetítését is, jelen hirdetés közlésétől számított 30. nap alatt a szombathelyi kir. pénzügyigazgatásnál okvetlen jelentésk be, mert különben jövedéki kihágást követnek el és a megállapítandó adó 8 szorosáig terjedő pénzbüntetéssel rovatnak meg.
Köszeg, 1916. április hó 8.

Jambrits Lajos, s. k. polgármester

1605/916

Hirdetmény

Köszeg város hegyközsége f. é. rendes közgyűlését 1916 április 24. é. n. d. e. 11 órakor saját hivatalos helyiségében tartja meg, melyre a hegyközség tagjai ezennel meghívataak.

Tárgysor: a) a választmány jelentése az 1915. évi zárszámadásokról és a felmentvény iránti javaslata. b) az 1916. évi működési terv és költségvetés

megállapítása. c) hegybírói jelentés az állam által kilitasba helyezett részgalicról.

Köszeg, 1916. április 12.

Az elnökség.

1332/916

Hirdetmény

A fémtárgyak beszozáltatása tárgyában.

A magyar Szent Korona Országai fémközpontjának megkeresése folytán felhívom a közönséget, hogy mindazok, akiknek birtokában használaton kívül álló vagy nélkülözhető vörös- és sárgaréz, nikkell, bronz, lombak tárgyak vannak, bocessák azokat önként Lauringer Elek megbízott vaskereskedő utján a hadseregünk rendelkezésére, mert csakis ennek az akciónak sikeressége esetén számíthatni arra, hogy a kormány a háztartási fémtárgyakat requirálástól legalább időlegesen eltekintget.

A magyar nép a háboru alatt hazafiasságának és aldozatkészségének már számtalan jelét adta, s így bizton feltehető, hogy ezen felhívásnak is meglesz a kellő fogamatja. Kastélyokban és egyszerűbb háztartásokban, padlásokon és pincékben egy kis igyekezett és jóakarattal mellett tömegesen találni olyan fémtárgyakat, amelyeknek a tulajdonosaik hasznát nem veszik, illetve amelyek könnyen nélkülözhetőek, vagy más anyagból való tárgyakkal helyettesíthetőek.

A fémtárgyaknak az országos fémközpont gyűjtő helyére önként való beszozáltatása által nemcsak hazafias cselekedet mivelünk, de saját anyagi érdekeinket is helyesen szolgáljuk, mert 1.) az önkéntesen beszozáltatott fémtárgyakért jóval magasabb értéket kapunk, mint a requiráltakért, 2.) a beszozáltatott fémtárgyak árát azonnal készpénzben kifizetik, míg requirálás esetén csak hónapok mulva juthat a tulajdonos a requirált tárgyak egyenértékéhez.

Köszeg, 1916. április hó 12.

Jambrits Lajos s. k. polgármester.

1673/916

Hirdetmény.

Ebzárlat tárgyában.

Közírré teszem, hogy Köszeg város területére 40 napi ebzárlatot rendelék el. Ezen idő alatt valamennyi kutya megkötve tartandó, vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral ellátva pórázon vezetendő.

Ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyák kiíratnak, tulajdonosuk ellen pedig a büntető eljárást folyamatba teszem.

Köszeg, 1916. április 15.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hírek.

Iskolatáogatás. Gyuráté Ferenc ev. püspök és Vargha Lajos egyházkerületi leányiskolai felügyelő e héten városunkban időztek az ev. felsőbb leányiskola látogatása céljából.

A bérmlás napját a megyéspüspök városunkban június 12.-ére, pünkösdhétfőre tűzte ki, korleveleiben jelzi azonban, hogy a bérmlás szentségéhez ezuttal csak azok bocsáthatók, akik legutóbbi alkalommal kimaradtak, vagy szabadságot és bevonuló katonák, de a tanuló ifjuság összessége ezuttal sorra nem kerülhet.

A vármegyei lisztszükséglet tárgyában pénteken tisztí értekezlet volt Szombathelyen az alispán elnökelete alatt, melyen polgármesterünk is részt vett, hol bejelentette, hogy a város szükséglete legfeljebb július 1-ig van biztosítva és kérte a hiányzó mennyiségnek kiutalását.

A turista egyesületnek ma délelőtt 11 órakor lesz a választmányi ülése és ezt követően 12 órakor évi közgyűlése, ezuttal a főgimnáziumban.

A kath. hitközségi székház építéséhez Opaterny Flóris műépítész újabb terveket készített. Az egyikben különösen a színházi épületrész van igen előnyösen megtervezve és külső homlokzatának barokkstylje, valamint bejárói és lépcsőházi elhelyezése és kivitele igen sikerültek és impozánsak, de a költségeket illetőleg az a célra szánt és számításba vett összeget messze meghaladja; készített azonban egy igen célszerű, egyszerűbb kivitelre való tervet is, mely viszont jelentékeny megtakarítást tüntet ki, de az eddigi tervek összehasonlításával mégis csak az említett nagyobb stylú az, melyet megvalósítani kívánatos lenne, mert nemcsak hatalmas monumentális alkotás lenne, hanem évtizedekre kiható időre alkalmas és társadalmi szükséglet képező középület, — olyan, amint egy törekvő kulturvarosban nem hiányozhatik és ha meglesz, akkor igen gyakran azon fogunk topregeni, hogyan is lehetett ezt ebben a régi városban oly sokáig nélkülözni.

Nepfolkéto szemle volt pénteken és szombaton a sörkert helyiségében. Az 1898. évbéli ifjak kerültek bemutatásra. A bizottság polgári elnöke volt Somogyi Miklós vármegyei főugvesz, a katonaság részéről Weores Elemér őrnagy, dr. Dukesz Miksa főhídn., Dr. Gábor segédorvos a városrészéről Köszegi József rendőrkapitány, dr. Kovács István v. t. főorvos, a járás részéről Szakonyi István tb. főszolgabíró és dr. Lauringer János járási orvos. Az ifjuság szinte megható lelkesedéssel állt mérték alá és ebben különösen a főgimnázium tanulói tuntek ki. A gyengébbeket alig lehetett megvigasztalni az „alkal-

matlan” minősítésért s volt olyan, aki szinte ellenállhatatlan könyörgéssel vivta ki magának a besorozást, erős akaratának jelét már ezzel is igazolván. Istenem, ha az angol katonafogdosók ezt láthatnák! — A szemle eredményét nem lévén szabad közölni, csakis azon lelkes főgimnáziumi ifjak neveit jegyezzük fel a jövő számára, akik ifjui hévvel és lelkes hazaszeretettel hazájukért tettekre vágytak. Ezek: Adler Manó, Antal István, Bánovits Odón, Bögothy János, Freyberger Miklós, Girardoni Robert, Gayer János, Horváth László, Kondor Ferenc, Lehner Károly, Laczkovics László, Magdics Imre, Nagy Iván, Noe János, Szidoly Elemér, Szamecz Károly, Szluha Marton, Szlávik Jenő, Schwel László, Wukovics Karoly.

A köszegfalvi iskola kerítése ügyében a polgármester esütörtökön eljárta a helyszínen és arról győződött meg, hogy annak megépítése előtt a szomszéd birtokosokkal a szomszédos viszonyt illetőleg kell az érdekeltekkel megegyezni. Egyben aziránt is intézkedett, hogy ott a közkutak rozoga védőtetőzetét lebontsák és eternittal fedjek és örömmel fogadta a köszegfalvaiak azon elhatározását, hogy az iskola-épület területének feltöltéséhez 100 szekér földnek az odafluvarozását ajánlották fel.

Kerelem Köszeg városának közönségéhez. Az itthon felmerülő nyomor enyhítésére s főkép az árvák érdekében fordulok a város közönségéhez. Néhány évvel ezelőtt itt is megalakult a Vöröskereszt Egyesület. Főképen kettős célt tűzött ki magának: egyrészt a sebesültek ápolásában és ellátásában kivánt segítségére lenni a hadseregnek, mire különösen a háboru elején volt nagy szükség, másrészt az itthonmaradtak gyámolítását s főkép a hadi árvákról való gondoskodást tekintti feladatának. Az előbbi célt a Vöröskereszt kórház szolgálta, az utóbbinak megvalósítását első sorban az u. n. koronás gyűjtés mozdítja elő. Amióta pedig megszűnt a kórház — eltekintve kisebb kiadásoktól, milyenek a szeretetadományok vagy a hozzátartozók hollétéről való tudakozódások okozta költségek stb. — a Vöröskereszt pénze majdnem kizárólag a háboru okozta nyomor enyhítésére és a hadiárvák eltartására fordítatik. Ennek a célnak előmozdítása elől, azt hiszem, egy községi sem zárkozhatik el, mert hisz különleges városi érdekről van szó, sőt városi szükségletéről, sürgős szükségéről, mely hamarabb fog jelentkezni, mintsem gondolják. Már eddig is kb. 1000 hadiárvát mutattak ki Vas megye területén s ez a szám még emelkedni fog; Köszegen is már 50-et is meghaladja számuk. A Vöröskereszt szukos anyagi viszonyai közt csak háromnak ellátását vállalhatta magára, a nyomor enyhítésére pedig csak néhány husito csopetet nyújthat. Lehet, hogy a háboru után, ha rendezettebb viszonyok lesznek, a kormány hatáhtatosan tud segíteni, ami kötelessége is lesz, bar a társadalom áldozatkészségére akkor is óriási szükség s így kötelességük előre gondoskodni; egy azonban bizonyos, hogy szükség van most. — Epen azért sajnálattal kell megemlítenem, hogy épen most kezd lanyhulni az érdeklődés a Vöröskereszt iránt, meg nagyobb sajnálattal kellett hallanom, hogy éppen a koronás adományok alól vonják ki magukat igen sokan, még pedig azzal a megokolással, hogy megszűnt a kórház. — Hisz a koronás gyűjtés eddig sem a kórház célját szolgálta! S ha megszűnt a kórház, akkor már nem kell gondoskodnunk árváinkról? Még szomorubb, hogy sokan beiratkozának a Vöröskereszt tagjai közé azzal a kötelezettséggel, hogy 6 éven át 2—2 koronát fizetnek tagsági díjúl, mikor pedig fizetésre kerül a sor, megtagadják azt. Hogy ezzel mennyi kellemetlenséget is okoznak, azzal nem törődnek. Különösen bantó ez a tartózkodás olyanok részéről, kiknél néhány korona nem játszik szerepet s különösen akkor, ha ezzel a hidegséggel szembeállítom azt a melegen érdeklődő készséget olyanok részéről, kik talán felmentve érezhetnek magukat az adományozás kötelessége alól és csak emberbaráti szeretetük sugallatájá követve áldozuak a jótékonyaság oltárán. Fogadják halánkat különösen azok, kiket mint idegeneket semmi sem köt Köszeghez s mégis segítik a helybeli Vöröskereszt feladatának teljesítésében. Azt hiszem, eleget mondtam. Érthetően megjelöltem az egyesület célját, legalább senki se mondhasza, hogy nem tudja mire adja pénzét. Újból kérem tehát a város közönségét, elsősorban azokat, kik nem ismernek nélkülözést, karolják fel az ügyet, nehogy esetleg derék harcosaink itthon maradt gyermekeinek nyomorogniok keljen. Adományokat elfogad Róth Jenő könyvkereskedése is és lehet adakozni azzal a kimondott céllal is: a katonák itthonmaradottainak számára. Befelejzél meg egyet! Egy egyesület csak ugy tud eredményes munkát végezni, ha tekintélyes számú tagokkal bír. Minél több taggal rendelkezik az egyesület annál élénkebb a működése, annál hatáhtosabb és eredményesebb a munkája. Aki teheti jelentkezék tagnak is. Dr. Gerecs Szaléz egyli pöntáros.

Balekfogásra jöttek városunkba e héten az újságokból eléggé ismert baró Splényi ügynök és u. n. titkara, ki Wagner szerkesztőnek mutatkozott be. A rendőrkapitány sorozáson lévén elfoglalva, a polgármesternél jelentkeztek és a katonai állomásparancsnokság partoló sorait igyekeztek megszerezni. Így azután tetőtől talpig elegánsan és fogaton ellátottak a hadseregnek szállító üzletemberekhez és kegyes leereszkedő nyájassággal hajlandóknak nyilatkozta a lovászárkókba a katonák szórakoztatására küldendő „olvasmányok” költségére az illetőre progresszív alapon kivetett kvótát elfogadni. Mikor a rendőrkapitány, ki az efféle megpumpolásokra soha engedélyt nem ad, sőt az ilyenek lehetőségét telje-

eréllyel megakadályozza, ez esetről tudomást szerzett, azonnal telefonon figyelmeztette mindazokat, akikről feltehető volt, hogy e látogatás kiszemeltjei lehetnek, hogy a cimeres és fiakkores vigéceknek fel ne üljenek, hanem a jótékonyoknak szánt áldozatkészleteiket elsősorban a helyi érdekeknek tartásuk fenn, ami sikerrel is járt, de egy két helyen mégis léprementek az „előkelő idegeneknek”, hol a telefonfigyelmeztetés megjelenésüket meg nem előzthette. Sajnos, hogy erre még szükség van, akárkinél is, mikor a jótékonyok szolgáltatában ily koltekező főri eleganciával kopogtatnak be és könnyen kiszámítható, mennyi juthat az adományból a tulajdonképeni jótékony célra.

A hétfői vásár csak annyiban különbözött más időbeli tavaszi vásártól, hogy csaknem kizárólag a falu népe vásárolgatott a csekély számban eljött sátoros kereskedőktől, — a középosztálybeliek csak nézőközönség gyanánt forgolódtak a sátrak között. A ruhakereskedők ezuttal nem jöttek el, a eszima-diákból is csak tizenkét szombathelyi és négy rohonczi, holott máskor ötször ennyi is volt Csiz-mákért 80—110 koronát fizettek és a falu népe neu sokat alkudozva fizette e hallatlan árakat. Könnyű, neki, hiszen az 1500—2000 koronáért eladott tulkon tehenen sokszorosan beszédte e tobbletet! A esiz-madia is meg van elégedve, mert ez sohasem kapott munkájáért annyit mint most, mikor annak értékét a bór- és talpárakkal hozza összhangzatba. — Az állatvasaron kevés volt a felhajtás. Az amugy is magas árakat ez még jobban felfelé szoktette. Tobbnyire élsúlyárban vettek a kereskedők. 3—320 koronáért kitértek. Négy öt hetes malacért 45—55 koronát. Még sohasem volt ekkora ára az állatnak és általában az a vélemény, hogy még ennél is drágább lesz. A felhajtott 541 darab szarvasmarhaból 333 darab, 264 sertésből 212 darab, 127 lóból 88 darab cserélt gazdát. — A rendőrségnek főleg a cipősátraknál akadt dolga olyanokkal, akik alku nélkül — „vettek” cipőt.

A hadsegélyes asszonyok tömegei lepték el e héten a belvárost minden nap. A szolgabírósnál a hadsegélyek revízióját intézték, ez okból jöttek be a szerdahelyi, esőmei, esői, lékai, borostyánkői, szénegéti és pörgöléni körjegyzői kerületek köz-segeiben hadsegélyben részesülők. Az asszonyok ezen tomeges megjelenése mutatta szembeötölően, milyen sok polgártársunk van most katonaruhában, ki a lovászárokban, ki a hadtápvonalon, ki fogoly-örségen vagy hadmunkaheiyen és azt is, miért van szükség annyi sok millióra és újabb és újabb hadi-kolesónre. De azért jól élnek ott is, itt is és ami fő, nemcsak győzzük, hanem győzünk is!

A tejetvizezők, jobban mondva a tejhamisítók egy része felett e héten ítélkezett a rendőrbíróság. 10 és 200 koronás pénzbírsággal sújtotta a lelketlen kufárokat. Egyik esetben, melyben a tejhamisító mellét verve azt erősítette, hogy téved a vizsgálat és mindenre eskudozott, hogy ártatlan, a hatóság váratlanul a fejés idejében jelent meg az illető falu-jában és istállópróbat vett. A vegykísérleti állomásnak beküldött ezen tejminta teljesen kifogástalannak találtatott. Bebizonyult tehát, hogy a piacra hozott tejében 33% viz volt, még pedig „az egészsegre ártalmas viz.” Itt felemlítjük azt is, hogy egy fő-városi javíthatatlan tejhamisító ellen a közíg. hatóság „csalás” miatt tett feljelentést a bíróságnál, hol hat hónapi elzárásra és 1500 korona pénzbírságra ítélték, mely ítéletet a felsőbb bíróság is jóváhagyott. — Nalunk a közönség a hatóságot szidja, amiért meg-akadályozza, hogy vizes tejjel becsaphassák és azt prédikálja, hogy „jobb a vizezett tej, mint semilyen sem”. Nem sajnálja se a pénzt, se a gyomrát, sem a csecsemő egészséget, tudja Isten hány esetben egy-egy kedves gyermek elpusztulását, csak megöregyen a megszokott kavéja. — Egyik helybeli tejelárusító-nál vizes tej találtatott. Mikor megjelölte, hogy kitől kap naponként 10 litert, a rendőrbiztos lesbe állott és megvárta a szállítási idejét, hogy a tej-szállítót is ellenőrizze. Ez azonban valahogyan meg-tudta ezt és teje aznap kifogástalannak találtatott. Csak éppen annyi volt megállapítható, hogy 10 liter helyett csak hetet hozott és mikor kérdőre vonatott, hogy miért csak hetet, azt felelte, mert a tehének tobbet nem adtak. Nem furcsa tehének ezek? Ugy megijedtek a rendőrbiztostól, hogy menten három literrel kevesebbet adtak, de viszont azzal kedves-kedtek, hogy jobbat adtak. — Szállítsa le a közönség tejszükségletét mostanában, mikor kevesebb a hozadék, felére a akkor majd mindenkinek jut és nem ingerlik a megrendelésekkel előzönlött termelőket a tejhamisításra!

A városi tűzifát megrendelők a nekik biztosított mennyiséget az eddigi kozhírrététel dacára sem vet-ték át. A pénztári hivatal már csak e hó 20-ig öri meg a bárcákat és ezen időn túl más jelentkezőknek fogja kiadni.

A pannonhalmi főmonostori konvent felhívja a főgimnáziumok azon VI., VII. és VIII. osztálybeli tanulóit, akik a pannonhalmi Szent-Benedek-Rendbe lépni óhajtának, hogy ez iránt való kérvényüket az első felévi iskolai értesítővel, keresztlevelükkel és orvosi bizonyítványukkal felszerelve, lehetőleg gim-náziumi igazgatóságuk útján, f. évi május hó 1-ig küldjék be a főmonostori perjeli hivatalnak — Pan-nonhalmára.

Fafuvarozási vállalatot létesít az Általános Taka-rékpénztár a Hitelszövetkezettel együtt, hogy az erdőkből való tűzifaszállítást biztosítsa, másrészt, hogy ellensúlyozza a falefuvarozás mértéktelen drá-gítását, vagy, mert a fat leszállítani nem lehet, a

fának elkotyavetyélését. Erdemes közérdekű és szo-cióális feladat megoldására vállalkoznak e pénztár-zekek, melvre a város tőke és kezelő személyzet hiányán nem vállalkozhatik. Csak sikerüljön nekik létrehozni, mert sok nehézséggel jár a vontató erő és kezelőszemélyzet megszerzése és fenntartása.

Olcsó huskimérés volt e héten három esetben is a városházi hatósági husszékben. A marhahust 260 és 220 ért, a sertéshust 320 és 260-ért mérték ki és természetesen mindhárom esetben egy-két óra alatt elkelt minden az utolsó csontszilánkgig.

Postai hirdetésny. A kereskedelemügyi minisz-ter a hadseregőparancsnokság hozzájárulásával meg-engedi, hogy a tábori postai csomagokban ezentul nem romló élelmiszerek és élvezeti cikkek, u. m.: kávé (szemes vagy poralaku), cukor és cukorfelek, esokoládé, teasütemény (kakes), tea, kétszersült, továbbá mindenfajta konzerv leforrasztott dobozokban — szállíttassanak. Ezenkívül szabad a tábori postai csomagokban mézet is elhelyezni, ha az pléhtubus-ban, vagy dobozban akként van csomagolva, hogy ki nem örlölhetik.

Ebzalatot rendelt el a hatóság 40 napra, mert veszettségre gyanus esetek fordultak elő.

Ehullott libát hozott forgalomba egy helybeli magántenyésztő, de olyképen, hogy levágottnak lás-sék ésmintha „tréfi” kényszerűségből kerülne eladásra Erre a turpisságra rájött a jóhiszemű vevő és meg-tette a feljelentést a hatóságnál, hol a szakértő boncolási vizsgálattal minden kétséget kizárólag megállapíthatta, hogy kolerában elhullt liba. Beteg állapot be nem jelentése és forgalombahozatala miatt az elkövető ellen megindított a kihágási eljárás.

Baleset történt e héten a nemezygyárban. Schögl Henrik kallómunkás forgásközben kente a hajtószíjat, holott ez szigorúan tiltva van. A sebesen forgó szíj elkapta jobb karját, azt szétroncsolta és esontörést is okozott. A súlyosan sebesült a helybeli kórházba szállíttatott és innét a szombathelyibe orvosi műtét céljából. A hatóság ez ügyben megindította a vizs-gálatot.

Katonabakancsok tomeges lopasa miatt nyomozó eljárás folyik a közeli vidéken a helybeli rendőrség figyelmeztetése alapján és mert a nyomok a városba is vezettek, a rendőrbiztos a nyomozást itt is be-vezette. Ez eredményre is vezetett. Már egy egész sereg katonabakancs jutott a rendőrség kezébe, melyek részben a 12. vadászszázalaj helybeli pót-keretétől, részben más csapattektől származnak. Akiknél találtattak, azok potom árért, 8—10 koronáért vették a már kinyomozott tettesektől. Elképzelhető, hogy a katonai kinstár kára mily tetemes összegre rug, midőn tudjuk, hogy egy egy pár bakancs 40—48 koronájába kerül. Ez ugyben a nyomozás még folyamatban van.

Köszönetnyilvánítás. Dr. Waisbecker Antal urnak elhunytá alkalmával 200 koronát adományoztak a hozzátartozók a közszegi jótékony holgykoszorúnak. A közszegi takarékpénztár a helybeli hadiozvegyek és árvák segélyezésére 100 koronát és a vasutas ár-vaházban ápoltt sebesültek részére husvéti adomány-ként 100 koronát juttatott egyesületünknek. A nagy-lelkű jöltevdőknek hálás köszönetet mond Freyler Kornélia elnökő.

Köszönetnyilvánítás. Néhai dr. Waisbecker Antal örökösének 200 K kegyes adományukért hálás kö-szönetet mond a kath. nőegyesület elnöksége.

Mindent a hadseregnek! A honvédelmi minisz-terium Hadsegélyező Hivatala egy magyar gazda szakszeru, üdvos ajánlatára a hadviselésre nézve elsödranguan fontos akciót indított és sürgösen kéri Magyarorszag gazdatársadalmának áldozatkész segít-seget ebben az akcióban. A ló és szarvasmarha tavasszal elhullatja téli szőrét. Ez a szőr az állatok nyírása vagy vakarása után könnyen összeszedhető, hogy azután a hadvezetőség takaró és nemez gyár-tására használhassa. A hivatal kéri tehát a gazda-szoveiseget, hogy az említett szőröket gyujtse össze és 5 kg.-on felüli mennyiségeket közvetlenül a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Különítményéhez, (IV., Váci-utca 38) a kisebb csomagokat pedig a gazdakörök vagy szövetkezetek vezetősége útján küldje fol. A küldemény „Táborban levő katonák részére szánt szeretetadomány” megjelöléssel vasuton és postán díjtalanul szállíttatnak.

Hangszereket a katonáknak! A hazafias magyar társadalom legyen segítségére a haretéri hőskönek gonduló hangszerekkel való ellátásában. Szajtharmonikák, húzóharmonikák, okarinák, hegeduk, rez- és fafuvolak, klarinétok, tarogatók, citerák, gramofonok kellenének minél nagyobb számban. Aki csak teheti, küldjön egyet mást a Hadsegélyző Hivatal átvételi különítményének. (Budapest, IV., Váci-utca 38) vagy adja le továbbítás céljából Róth Jenő könyvkeres-désében.

Jótekonycélú magyar állami sorsjáték. Ö es. és királyi Felségének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójóvedéki igazgatóság mind n másfél évben jótekonycélú állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jóvedelmét közhasznú és jótékony célokra fordítják. A budapesti m. kir. lottójóvedéki igazgatóság jelenleg a XXXII. állami sors-játékot rendezi 475.000 K közpénz nyereseményvel. A fő-nyeresemény 200.000 K és még 14884 nyeresemény van 30.000, 20.000, 10.000, 5.000, 1.000, 500 stb. nyere-ményekkel. Az összes nyereseményeket közpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyereső folytan a köz javára működő ember-baráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóm-akat a jelenleg rendezés alatt álló XXX. jótékony-

célú állami sorsjáték támogatására. A huzást vissza-vonhatatlanul f. évi június hó 15.-én a lottójóvedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az os zeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójóvedéki igazgatóságtól (Budapest, IX., Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kap-hatók a dohánytözsdekben, bank és váltó üzletek-ben, posta, vám- és adóhivatalokban és vasuti állo-másokon. Egy sorsjegy ára 4 korona.

A mozinak mai műsora: Háborus felvételek. „A gyémántékszer.” (Detektivdráma 3 felvonásban.) Az első gyermeke. (Vígjáték.)

A közszegi kálvárián.

Hárman állunk alkonypirba burkolva: Kálváriatemplom, én és kápolna. Ahol állunk — zöld hegyormon — méla esend, Esti tájon ezüst fátyol libeg lent.

Testem szobor, lolkemen szent kábulat, Mellyel nézem, oh természet, bájidat. Némán esüng a kis kápolna harangja, Ezúshangját messze már nem hallatja.

Nines, ki többé estimára konditsa, Ott porlad már rég a moios kősriba. Kis kápolna tövében van sirdombja, Fakult iras fakeresztjén azt mondja:

E zöld ormót itt legjobban szerette, Mig a földön élt e jámbor remete, Fedje hát — mi földi része — itt e hant, Lelke ugys mennyben talált örök hont.

Mikor este leérkeztem a völgybe Soka forgott eszemben a remete; S villámfényes, nyüzsgő után bolyongva, Gondolatim elszálltak a sirdombra.

Mi üzhetne ki a esendes magányba, Nem szól arról semmiféle krónika; De megmondja a Golgotha temploma, Melyhez közel fúradt lelkét vonszolta.

Sokan járjuk e földön a Golgothát S nem találjuk a fájdalom balzsamát. Te remete megtaláltad — úgy vélem — Az Isten és a természet ölében! Sz.

Vidéki hírek.

A lekai jegyzőválasztásról eddig azért neu adtunk hírt, mert erről annyiféle tudósítás jutott hozzánk, hogy nehéz volt megállapítani, melyik felel még a valóságnak. Az egyik pláne olyan jele-netekről és kiszólásokról szól, melyek alig bírják el a nyomdafestéket. Egybevetve az összes adatokat, ngylátszik Görög segédjegyzőnek többsége lehetett, de ez a többség nem kívánta a szavazólappokkal való választást, minek utána a hangosabb Klémm-párt látszott többségben levőnek és így ekként mondatott ki a rálasztás eredménye. Görög pártja megfelelők a választást, valószínű, hogy a felebbezzést aláírók többséget is képeznek, de ez meg sem bizonyíték annak, hogy a választás napján is így alakult a többség. A választás megfélebbezésénél érdemesobb a választási eljárást a törvény betűje szerint elő-készíteni és ezzel elejét veszik az állítólagos „ön-kénykedés”-nek.

A szombathelyi meszarosok mult héten sztrájkoltak. Bezártak üzleteiket és megszüntették iparukat, mert a magas állatárak miatt képtelenek voltak a hatóság által megállapított árakat betartani. Mikor eljárásuk törvényellenességére figyelmeztettek, ami iparengedélyük megvonásával is jár, tárgyalásba boesatkoztak a hatósággal és próbászámadás és probavagás után abban történt megállapodás, hogy a marhahust elejét 6 kor., a hátulját 6 kor. 40 f.-ért, a borjuhust 5 kor. 60 f.-ért adják s azóta megszünt a sztrájk.

Jótekonyság. Dr. Rosenberg Cyulané, a nemrégiben elhunyt megyegyulési képviselő spanyol származásu neje a hadi rokkantak és azok családjai javára, elsősorban a földművelő szegény nép támogatóására 200.000 kor. alapítványt tett le a vár-megyénél.

Karpatoknak nezték az Irottkót. A rohonczi esend-dörök Városszalónak határában három gyanus embert fogtak el, akikről utóbb kiderült, hogy orosz foglyok és a feldbachi stájerországi fogolytáborról szöktek meg. A jámbor muzsikok a rohonczi hegyeket Karpa-toknak vélték, amelyeken átjutva, visszatérhetnek hazájukba.

Szerkesztősegi posta.

T. M. F. Borostyánkő. Köszönjük. A husvéti számnak tartottuk fenn Léká. Így nem közölhető. Meg saját felelőségére sem.

Hietí krónika.

Prohászka püspök történelmi nevezetességu indít-ványa. A Gazdaszovetség évi rendes közgyulésén Prohászka Ottokar székesfehérvári pzapok történelmi nevezetességu indítványt terjesztett elő. Bizonyos mezőgazdasági területeket örökre egyen berbe az állam, ezek sorában elsöbben a hitbizományokat, egyházi javakat és kozalapítványi birtokokat. Ezen berbevett birtokok egységes tervezet szerint kisebb

birtokokká alakítandók és ezek bérletére előnyben részesítendők a földtelenekek, a hósi halált haltak özvegyei és szülei, a harctéren elmebetegséget szerzett hősök hitvesei, esetleg olyanok, akik a külföldről visszavándorolnak és megbízhatóknak találhatók. Az állami bérletek 15-35, de legföljebb 300 katasztrális hold terjedelemben örökre adandók bérbe az arra érdemeseknek. Ha a társadalom kezébe veszi ezt az eszmét, akkor a Limanovanál és Doberdónál megsebesült vitézeknek nem kell verkiel koldulniok, mint Solferino után. És ha ezt az eszmét megvalósítjuk akkor olyan alkotást viszünk keresztül, amilyen nemzetgazdasági szempontból 1848 óta nem történt. Prohászka puspok szavait zúgó tetszés és éljenzés fogadta, mely után az indítványt a Gazdaszövetség egyhangulag magáévá tette.

A negyedik magyar hadikölcsön. A pénzügyminiszter az utóbbi napokban megbeszéléseket folytatott a nagyobb budapesti pénzintézetek képviselőivel s ezek során megállapítást nyert: elérkezett az alkalmas idő a negyedik magyar hadikölcsön kiadására. Ez előreláthatólag a hó végén megis történik. Ezuttal hat százalékos járadékot bocsát ki a kormány és tíz éven belül visszafizetendő hat és fél százalékos pénztárjegyeket.

Felemelt maximális árak. A hivatalos lapban megjelent a kormány 125.1916. számú rendelete, amellyel az 1916. évi termésből származó tengeri valamint hüvelyesek maximális árát felemeli. Az 1916. évi termésből származó tengeriért a magyar korona országainak egész területén követelhető legmagasabb ár közönséges és kévert tengerire nézve, ha a szállítás ideje 1916. augusztus és szeptember hónapja, csöves állapotban 22.50, morzsolt állapotban 30 K métermázsankint tiszta súlyban. Ez az ár havonként 80 fillérrel emelkedik és a legutolsó hónapokban, 1917. májustól kezdve, 28.90, illetve 34 koronáig emelkedik. Az 1916. évi termésből származó szaraz (érett) babért, bersóért és lencsért követelhető legmagasabb ár a következő lesz: bab 56, borsó 66, lencse 66 K métermázsankint tiszta súlyban. A zsakok árát külön fel lehet számítani, de az őrzés, gondozás, szállítás díja a maximális árba bele van érte. Aki az 1915. évi termés megmaradt készleteit mint 1916. évi termést igyekszik forgalomba hozni, hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő, azonkívül pedig a forgalomba hozott terményeket elkobozzák.

Uj idosamitas. Németország gazdaság-politikai okokból új nyári időbeosztásra vonatkozólag tárgyal kiküldöttünkkel, s mint jelentik, az új rend április 30-an éjjei 11 órakor lép életbe, amikor is egy órával későbbre kell igazítani az órákat s minden vasut, posta stb. eszerint indul. A 11 órából 12 lesz. Ez az időbeosztás, amit a nyári idő jobb kihasználásával és sok világítási anyag megtakarításával indokolnak, szeptember 30-ikán éjfélig tart s akkor ismét 11 lesz a 12 órából.

Gazdasági kényszer Oroszlengyelországban. A hadsereg-főparancsnok rendeletet bocsátott ki Oroszlengyelország katonai kormányzás alatt álló részén, a gazdasági munkák elvégzése érdekében. A rendelet életbe lépteti a gazdasági kényszert. Mindenki köteles megművelni földjét, termését behordani és értékesíteni. A helyi gazdasági bizottságok a gazdákat ellátják munkaerővel és megfelelő gépekkel is.

Cukorgyar Győrött. Komoly csoport Győrött új rendszeru alapon cukorgyar építését tervezi. A vállalkozók tervbe vettek, hogy a répatermelőket a gyár által elért haszonban részesítik és pedig akkép, hogy a részvénytőke 10%, az felüli jövedelem fele a répatermelők közt arányosan felosztatnék. A vállalat részvénytársaság alakításban létesülne.

A tejhiány és a kecsketenyésztés. A tejhiány folytonos növekedése a szakkörököt hosszas topruégés után a haboru második évének vége felé arra a gondolatra indította, hogy jó lenne a kecsketenyésztés fellendítése utjan csökkenteni a nagy tejhiányt. Koppely Geza még a mult évben igen érdekes tanulmányban hívta fel az ország gazdaközönségének figyelmét arra, hogy nálunk a kecsketenyésztésnek milyen nagy hibái vannak. A kecske nálunk mostoha állat, melyet a legpiszkosabb odukban tartanak a legsilányabb élellyel táplálnak, miért is nálunk a kecske teje élvezhetetlen. Németországban azonban igen nagy gondot fordítanak erre az állatra, a tehen mellett kap helyet az istállóban, tápláléka jó, miáltal teje józru és élvezhető. A céltudatosan tejeleare nevelt kecske tejminnyiségét jó eredménnyel lehet növelni. Egy tehen árából öt kecskét is lehet venni. A tehen atlag 15 liter tejet ad, a kecske legszukebb számítás szerint 7 litert, vagyis 5 kecske 35 litert, 20 al többet mint egy tehen. A kecske tápláléka olcsóbb, ellátására különben könnyebb rokkant katonák lennének alkalmasok.

Dr. Richter fele Anker-Liniment. Capsici compos. Ez a szer az Anker-Pain-Expeller pótlására szolgál, rendkívül bevált haziszer, amelyet fájdalomcsillapításnál, bedorzsolásnál, köszvényeél, rheumatikus fájalmaknál, meghuleknél, megbénulásnál, Ischiasnál stb. a legjobb eredménnyel alkalmaznak. Az Anker Liniment nagy elterjedése a legjobb bizonyítéka ezen szer kiünőségének s egy hazban sem szabad hiányoznia. Ezen szer különösen olyan egyéneknek ajánlatos akik sokat tartózkodnak a szabadban, akik gyakori időváltozásnak és így könnyen meghűlésnek vannak kitéve. Így például: katonák, gazdaszok, erdészek, vadászok, földmivesek, halászok, hajósok, kivándorlók stb. és azonkívül

turisták megeröltöt turák előtt és után, egyáltalában mindenféle utazó egyéneknek, mert ez a szer gyors és biztos segítséget nyújt. A harctéren levő katonák számára ezen szer egyáltalában nélkülözhetetlen. Tábori levélben is könnyen küldhető. Kapható gyógyszerárakban, vagy közvetlen dr. Richter gyógyszerárakban, vagy közvetlen dr. Richter „Zum Goldenen Löwen“ című gyógyszerárától, Prág, I., Elisabethstrasse 5. — Sztéküldés naponta.

Nagyserben bevált a harctéren kúszókban és általában minden kúszó mint legjobb

fájúaiomcsillapító bedorzsolés

meghúás, rheuma, köszvény, influenza, tarok, mell- és hasfájás stb. esetében

Dr. Richter fele

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Övega K - 80, 1.40, 2.-.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Anker-Expeller“ című Dr. Richter fele gyógyszerárakban, Prág, I., Elisabethstr. 5.

Egy cselédleány
kerestetik pusztára — Bovebbet e lap kiadó-hivatalában.

XXXII. magyar királyi jótékonycélu államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték roméható tiszta jövedelmé közhasznu és jótékony célokra fog fordittatni.

Ezen sorsjátéknak összesen 14 885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:	
1 főnyeremény — 200.000 kor. készp.	10 nyer. a 200 K 4.000 K készp.
1 „ — 10.000 „	10 „ 100 „ 10.000 „
1 „ — 5.000 „	100 „ 20 „ 10.000 „
10 nyer. a 1000 K 3.000 „	2.000 „ 20 „ 10.000 „
10 „ — 250 „	12.000 „ 10 „ 120.000 „
10 „ — 250 „	14.885 nyer. összesen 475.000 K készp.

Huzas visszavonhatatlanul 1916. évi június hó 15-en.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapeston (Vámpalota) portonmentesen küldetnek, onokivül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, a összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentesen küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Egy tanonc, gépnél egy berakó-leány és a „Közseg és Vidéke“ részére egy lapkihordó felvétetik e lap nyomdájában.

• Mutatványszám ingyen! •

JÓ PAJTÁS
a legkedvesebb képes overmeklap.

Franklin-Társulat
Budapest, N. Egyetem-utca 4.

Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyvesboltokban. Működési ár negyedévre 28.50 K.

Mutatványszám ingyen!

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg

Családi házat
kerttel keres bérbé vagy megvételre
Szilágyi fényképész Kőszeg.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz. Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kihuzatásakor felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírasos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra, magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertált).

Ertékpapirokat: napi arfolyamon ves. és elad. tőzsdet megbízásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényleveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, letétveéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állam- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat arfolyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, minden le takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebbre bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöke-sege mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár Szombathely. Alakult: 1867-ben.
Alaptőke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkél 2.250.000 korona.

Védjük
katonáinkat a 25 év óta kitünően bevált

Kaiser-féle Mell-karamellák

Millió ember használja saját javára

KÖHÖGÉS,
rekedtség, elnyálkásodás, görcsös és szamárköhöges, hurut, légszöhurut ellen, valamint hűlések megakadályozására, enellogva minden katoná szívesen fogadja!

a „3 fényóvet!“

6100 közjegyz h. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól a legjobban igazolják biztos hatásukat és közkedveltségüket.

Csomagja 20 fillérért, szelence 60 f.-ért kapható SCHAAR JÓZSEF fúszerkereskedésében, valamint LENDVAY LAJOS és KÖTTÉL DEZSŐ gyógyszereszeknél Kőszegen és az összes gyógyszerárakban.

Fizessen elz a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégibb, legkedveltebb illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatala (FRANKLIN-TARSULAT) Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.